

Motion till riksdagen 2005/06:L299

av Karin Pilsäter och Erik Ullenhag (fp)

Enhetlig försäkran om föräldraskapet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att en enhetlig och enkel gemensam försäkran om föräldraskapet bör ersätta dagens utredningsförfarande och faderskaps erkännande för nyblivna fäder till barn födda ”utom äktenskapet”.

Motivering

Sedan urminnes tider har så kallad faderskapspresumtion gällt inom äktenskapet. Det betyder att om modern är gift vid barnets födelse ska mannen i äktenskapet ses som barnets far. Är föräldrarna däremot inte gifta är det socialnämndens skyldighet att genomföra en utredning. Denna kan vara förenklad ifall föräldrarna är sammanboende såväl vid konceptionen som vid födelsen. Detta förutsätter dock att det inte har framkommit omständigheter som kan sätta faderskapet i fråga. Har utredaren anledning att känna sig osäker måste en mer fullständig utredning göras. Inom äktenskapet är det bara om det kan anses utrett och bevisat att modern haft samlag med annan och samtliga omständigheter talar för att någon annan än maken är fadern, som faderskapspresumtionen ifrågasätts. Något krav på att det äkta paret ska sammanbo eller liknande finns inte.

Nuförtiden är det fler barn som föds utanför äktenskapet, än i det. År 2000 var det 53 procent av barnen som föddes utanför äktenskapet. Därav är det naturligt att det sedan länge av lagen i alla andra avseenden är jämställt att vara ogifta föräldrar. Men inte då ett icke gift par får barn. Då får man i stället räkna med inträngande frågor om exempelvis andra sexpartner och krav på redogörelse för tid och plats för barnets tillblivelse. Detta kan upplevas som både byråkratiskt, kränkande och förnedrande av de båda nyblivna föräldrarna.

Fel! Okänt namn på

Lagutskottet har vid ett par tidigare tillfällen anfört att man anser att den nuvarande ordningen ger ”betyggande garantier för att det verkligen är den biologiske fadern och inte någon annan som fastställs som far till ett barn” (2001/02:LU9 och 2003/04:LU11).

Som var och en enkelt kan inse ger naturligtvis inte faderskapspresumtionen inom äktenskapet några som helst garantier för att det är den äkta maken som är biologisk fader. Inte heller i ett etablerat samboförhållande, eller över huvud taget vilket förhållande som helst, där båda parter är överens om att uppge mannen som fader, är detta någon ”betyggande garanti” för biologiskt faderskap. Själva erkännandet i sig ger alltså inte tillräckligt betyggande garanti, utan det enda som ger verklig garanti för biologiskt faderskap är ett DNA-test. Att samtliga fäder skulle DNA-testas vore dock orimligt.

Det är därför dags att införa nya rutiner, genom att införa liknande faderskapspresumtion som finns inom äktenskapet även för ogifta föräldrar. Föräldrarna skulle på ett enkelt sätt redan på sjukhuset eller i samband med de första kontakterna med försäkringskassan gemensamt kunna underteckna en försäkran med uppgivande om föräldraskap. Enbart i de fall osäkerhet råder bör ett utredningsförfarande ske.

Stockholm den 3 oktober 2005

Karin Pilsäter (fp)

Erik Ullenhag (fp)